

Ladislau
Episcop de Oradea

I./2012

Nr. 318/2012 PROGRAME PASTORALE ÎN 2012

Prin așa-numita *dispositio*, episcopul încredințează viitorului paroh o întreagă comunitate. Acest lucru nu presupune numai administrarea sacramentelor, ci și modelarea vieții credincioșilor astfel încât comunitatea bisericească să devină un cămin pentru fiecare dintre aceștia. Clădirea comunității înseamnă aprofundarea vieții comunitare prin organizarea unor programe care să le ofere credincioșilor răspunsuri la întrebările legate de viața spirituală.

Programele pastorale diecezane din anul 2011 au inclus întâlniri centrale destinate diverșilor membri ai comunităților bisericești. Aceste întâlniri au urmărit crearea de contacte cu persoanele care cooperează cu Biserica și în afara cadrului liturgic. Inițiativa s-a dovedit de pionierat, pentru unii fiind surprinzătoare, dar care a reflectat deschidere și disponibilitate pentru dialog.

Pe baza acestor experiențe, planul pastoral 2012 propune aprofundarea inițiativelor și lărgirea rețelei de contacte. Plasându-ne sub mottoul „*Mai aproape de oameni*”, dorim să apropiem credincioșii de „programele centrale” de anul trecut și în cadrul protopopiatelor, care sunt invitate să participe la organizare și la discuții, pentru ca manifestările noastre să se adapteze cât mai mult la așteptările și cerințele locale.

La nivel central, am planificat și de această dată programe care, pe de o parte, vizează consolidarea comunității, iar pe de altă parte, oferă preoților și laicilor pregătire legată de activitățile efectuate în domeniul pastorației. Să nu uităm nici programele comemorative, care vizează trecutul și personalitățile Diecezei de Oradea, și care pot fi o încurajare pentru cei de azi în păstrarea cu statornicie a valorilor credinței. Este vorba despre următoarele programe:

DATA PROGRAMULUI	DENUMIREA PROGRAMULUI	LOCUL DE DESFĂȘURARE
IANUARIE		
18-25 ianuarie	Săptămâna de rugăciune pentru unitatea creștinilor	Biserici
24 ianuarie	Constituirea Comisiei Pastorale	Centrul Pastoral
FEBRUARIE		
2 februarie	Ziua mondială a persoanelor consacrate	Catedrală
21 februarie	Fericitul episcop martir Szilárd – Vesperă	Catedrală
MARTIE		
7 martie	Realitatea morții – lansare de carte	Palatul Episcopal
12-13 martie	Formarea referenților pentru tineret	Palatul Episcopal
14-15 martie	Formarea referenților în pastorația familiilor	Palatul Episcopal
17 martie	Formarea cantorilor	Parohia Seleuș
17 martie	Exerciții spirituale pentru pedagogi	Posticum
21 martie	Pelerinaj Bogdánffy la Sighetu Marmației	Sighetu Marmației
APRILIE		
16-20 aprilie	Formare de animatori pentru tineret	Șinteu
28-29 aprilie	Sfârșit de săptămână dedicat vocațiilor	Centrul Pastoral
MAI		
6 mai	Sărbătoarea Sfântului Ladislau – zi de pelerinaj diecezan	Catedrală
16 mai	Coroană – Trăirea liturghiei	Centrul Pastoral
23 mai	Întâlnirea părinților preoților	Palatul Episcopal
30 mai – 3 iunie	Cea de-a VII-a Întâlnire Mondială a Familiilor la Milano	Milano
31 mai	Liturghia de aur a Excelenței Sale Tempfli József, episcop emerit	Catedrală
IUNIE		
2 iunie	Întâlnirea Diecezană de Tineret	Oradea
23 iunie	Zi mass-media	Palatul Episcopal
IULIE		
7 iulie	Hirotonire de preot	Catedrală
9-13 iulie	Exerciții spirituale pentru preoți	Șinteu
AUGUST		
23-26 august	Pregătirea liderilor grupurilor de familie	Șinteu
SEPTEMBRIE		
8 septembrie	Pelerinaj tradițional	Maria Radna
24-28 septembrie	Exerciții spirituale pentru preoți	Șinteu
22 septembrie	Întâlnirea Diecezană a Ministranților	Sâniob
OCTOMBRIE		
3 octombrie	Sărbătoarea Fericitului Bogdánffy Szilárd	Sedii
6 octombrie	Întâlnirea Diecezană a Familiilor	Catedrală
NOIEMBRIE		
10 noiembrie	Întâlnirea consilierilor bisericești și a angajaților bisericești	Palatul Episcopal
21 noiembrie	Întâlnirea personalului angajat în activități social-caritative	Centrul Pastoral
Noiembrie	Întâlnirea Diecezană a Corurilor	Catedrală

1. Exerciții spirituale pentru preoți

În activitățile de fiecare zi, forța preotului izvorăște din viața spirituală a acestuia. Astfel, el își întărește legătura cu Cristos. Timpul dedicat conștientizării vocației și bucuriei vieții în comunitate reprezintă un timp de har pe care preotul îl consideră un timp primit de la Dumnezeu și îl consacră propriului suflet pentru a putea trezi în ceilalți bucuria credinței.

În anul 2012, Dieceza de Oradea oferă două posibilități pentru efectuarea exercițiilor spirituale. Locul de desfășurare a exercițiilor spirituale este parohia din Șinteu.

Grupa I: 9-13 iulie 2012

Grupa II: 24-28 septembrie 2012

Exercițiile spirituale încep luni seara la ora 18.00 cu o vespără și se încheie vineri dimineață la ora 8.00 cu o sfântă liturghie. Preoții sunt rugați să-și organizeze timpul astfel încât să nu întrerupă exercițiile spirituale și să nu plece înainte de terminarea acestora. Se acceptă doar motive grave pentru neparticipare. Preoții sunt rugați să-și asigure înlocuitori pentru această perioadă dintre preoții din parohiile învecinate. Episcopia va suporta cheltuielile exercițiilor spirituale, participanților revenindu-le doar cheltuielile de transport. Preoții care își efectuează exercițiile spirituale în altă parte vor anunța acest lucru în scris la Biroul Episcopal.

Preoții sunt rugați să-și semnaleze intenția de participare și perioada aleasă, până la **1 iunie 2012**, la Biroul Episcopal.

2. Comemorări solemne dedicate Fericitului Bogdánffy Szilárd

Anul trecut am sărbătorit 100 de ani de la nașterea Fericitului Bogdánffy Szilárd. Cu această ocazie, ne-am familiarizat mai bine cu personalitatea acestuia și cu circumstanțele martiriului său. Memoria episcopului martir va fi cinstită și cu ocazia zilei sale de naștere, la **21 februarie 2012**, de la ora 17.30, în cadrul unei **vespere solemne** celebrate la Catedrala Romano-Catolică din Oradea.

Vom aprofunda cultul Fericitului Bogdánffy Szilárd și cu ocazia pelerinajului pe care îl vom organiza, împreună cu preoții și călugării, la **21 martie 2012**, la Sighetu Marmăției. Pe culoarul fostei celule de închisoare a episcopului martir, vom evoca clipele sale de suferință. Vă rog să anunțați intenția de participare până la **10 martie 2012**, la Biroul Episcopal. Pelerinajul înseamnă un program de o zi, de dimineața devreme până seara târziu. Episcopia va suporta toate cheltuielile pelerinajului.

După beatificare, am solicitat de la Congregația pentru Cauzele Sfinților aprobarea textelor liturgice pentru sărbătorile Fericitului Bogdánffy Szilárd. Sperăm că acestea vor sosi în viitorul apropiat. În ziua diecezană comemorativă – **3 octombrie 2012** –, preoții sunt rugați să celebreze sărbătoarea Fericitului

Bogdánffy Szilárd într-un cadru solemn, astfel aprofundând devoțiunea acestuia printre credincioși.

3. Instruiri teologice și pastorale

Programele din acest an cuprind și programe care oferă pregătire profesională pentru activitatea pastorală a preoților. La **7 martie 2012, ora 17.00**, în sala festivă a Palatului Episcopal, profesori de teologie din Cluj vor susține o conferință cu titlul „*Realitatea morții*”. Cu aceeași ocazie, va avea loc și o lansare de carte. Proramul se adresează preoților și pedagogilor, dar așteptăm cu drag toate persoanele interesate. Conferențiarii vor analiza o temă actuală în perioada Postului Mare: moartea și viața după moarte.

Deși nu constituie o instruire în sensul strict al cuvântului, îngrijirea vocațiilor constituie un prim pas în formarea preoților, ceea ce reprezintă o obligație de suflet pentru noi toți. Cu ocazia sfârșitului de săptămână dedicat vocațiilor, în perioada **28-29 aprilie 2012**, tinerii interesați de vocația preoțească și călugărească sunt așteptați din nou la Oradea. Atrag atenția preoților asupra responsabilității deosebite pe care o avem în legătură cu trezirea vocațiilor. Dincolo de rugăciuni, trebuie să ajutăm tinerii să audă chemarea lui Dumnezeu, iar prin bunul nostru exemplu trebuie să îi însoțim pe calea căutării lor.

La coroana din acest an, la **16 mai 2012, Dr. Diósi Dávid**, profesor de teologie, va susține o prelegere cu titlul „*Provocările liturghiei în epoca postmodernă*”. În calitate de preoți, vedem adesea că prin celebrările noastre liturgice nu putem oferi întotdeauna credincioșilor experiențe spirituale autentice. Prelegerea va oferi sfaturi practice pentru ca acțiunile noastre liturgice să devină trăiri autentice pentru noi și pentru credincioși.

Comunicarea Bisericii și prezența acesteia în mass media constituie o misiune de evanghelizare decisivă. Sfântul Părinte ne îndeamnă să utilizăm mijloace de evanghelizare moderne. La **23 iunie 2012**, vom organiza la Oradea ziua mass-media, la care așteptăm reprezentanții presei și preoții. Conferențiar invitat va fi **Kiss Ulrich, călugăr iezuit**, o personalitate în domeniu, care va vorbi despre mijloacele de evanghelizare moderne, creând un dialog între oamenii de presă bisericești și laici, precum și între reprezentanții Bisericii.

4. Întâlnirea părinților preoților

Cunoaștem cu toții episodul biblic în care Avram este gata să i-L ofere Domnului pe fiul său unic (Facerea 22,1-19). Probabil că părinții preoților au trăit sentimente asemănătoare atunci când au asistat la hirotonirea întru preoție a fiilor lor. Dorind să le mulțumim părinților în mod simbolic pentru lipsa lor de egoism, îi invităm cu mare drag pe **părinții preoților** la o întâlnire, în sala festivă a Palatului Episcopal, la **23 mai 2012**. Aceasta va fi o ocazie de a le mulțumi pentru grija părintească și jertfa adusă pentru Biserică. Întâlnirea va include un program care va face această zi cât mai memorabilă. Preoții sunt

invitați să-și însoțească părinții, dar îi așteptăm și pe preoții ai căror părinți nu mai sunt printre noi. Ne vom ruga și pentru aceștia. Vă rog să vă anunțați intenția de participare până la **20 aprilie 2012**, la Biroul Episcopal.

5. Exerciții spirituale pentru pedagogii catolici

Anul trecut, am pus un accent deosebit pe crearea de contacte cu pedagogii catolici din Dieceza de Oradea. Prin ei și prin profesorii de religie putem ajunge în modul cel mai eficace la familii și la tineri. Întâlnirea diecezană a fost urmată de întâlniri regionale, cu ocazia cărora dialogul s-a focalizat într-un cerc mai restrâns pe relația pedagogilor cu Biserica, participarea la viața pastorală, bucuriile și grijile lor.

Rezumând aceste discuții, a reieșit că pedagogii simt necesitatea de a participa la exerciții spirituale adresate lor care să le aprofundeze credința catolică și vocația pedagogică. Invitatul zilei spirituale organizate la **17 martie 2012** la Posticum va fi **P. Sárközy Sándor**, călugăr piarist, care își va împărtăși impresiile de pedagog. Preoții sunt rugați să comunice această dată pedagogilor care activează pe teritoriul parohiei lor, chiar și prin profesorii de religie, pentru ca mesajul nostru să ajungă la cât mai multe persoane. Parohii trebuie să facă primul pas astfel încât, în rolul asumat în educație, să privim unii la alții nu numai ca parteneri, ci să se creeze și o relație spirituală mai profundă.

6. Programe de tineret

Programul elaborat de Centrul Diecezan de Tineret pentru anul 2012 a fost deja distribuit la parohii. Constatăm cu bucurie faptul că tineretul se arată deschis față de Biserică, de aceea trebuie să urmărim cu mare atenție copiii și tinerii pe calea evoluției lor. Toți preoții au o mare responsabilitate în acest domeniu. Dincolo de programele centrale, inițiativele la nivel parohial și protopopial sunt deosebit de importante. Organizarea și sprijinirea grupurilor de tineret poate fi izvor de har și aduce viață și dinamism în comunitate. La nivel central, dorim să susținem în continuare aceste strădanii: în perioada **12-13 martie 2012**, vom organiza o pregătire destinată responsabililor pentru tineret de la protopopiate și preoților tineri. Moderator va fi **Pr. Pál József Csaba, paroh de Reșița**.

Recomand preoților deja tradiționala Întâlnire Diecezană a Tineretului care va avea loc în acest an la **2 iunie** la Oradea, respectiv Întâlnirea Diecezană a Ministranților care va avea loc la Sâniob la **22 septembrie**. Preoții sunt rugați să implice mai mult în activitatea grupurilor parohiale tinerii care au participat la pregătirile de până acum, respectiv tinerii care participă și în acest an la formările de animatori. Centrul Diecezan de Tineret va transmite parohiilor, în cursul anului, foi tematice care facilitează conducerea grupurilor de tineret locale. Preoții sunt rugați să se considere în continuare responsabili pentru programele locale propuse de Centrul Diecezan de Tineret și să sprijine tinerii în realizarea acestora.

7. Pastorația familiilor în dieceză

Grație inițiativelor comune ale mai multor persoane, Dieceza de Oradea a făcut primii pași pentru fundamentarea pastorației familiilor, care a culminat anul trecut cu Întâlnirea Diecezană a Familiilor. Anul acesta, dorim să consolidăm grupul familiilor, de aceea pregătirile și întâlnirile vor fi focalizate în această direcție. În perioada **14-15 martie 2012**, sub îndrumarea **Pr. Solomayer Sándor** și a **familiei Lapedus**, la Centrul Pastoral din Oradea se va organiza o pregătire destinată referenților pentru familii de la protopopiate și persoanelor interesate de pastorația familiilor.

Un eveniment remarcabil al acestui an este cea de-a VII-a Întâlnire Mondială a Familiilor, care va avea loc la Milano în perioada **29 mai – 3 iunie 2012**. La liturghia de încheiere, participanții vor avea ocazia de a se întâlni cu Sfântul Părinte. Vom comunica ulterior programul complet și informațiile practice legate de această întâlnire. Dorim ca și familiile din Dieceza de Oradea să fie reprezentate la întâlnire, de aceea preoții sunt rugați să încurajeze și să susțină familiile în vederea unei experiențe spirituale autentice prin întâlnirea cu Sfântul Părinte.

Vom organiza o pregătire cu caracter similar pentru familiile care, sub îndrumarea parohului, doresc să participe la pastorația familiilor în cadrul parohiei. Această pregătire va avea loc în perioada **23-26 august 2012**, la parohia din Șinteu.

Și anul acesta vom organiza Întâlnirea Diecezană a Familiilor, la **6 octombrie 2012**. Familiile de la parohiile din Dieceza de Oradea sunt așteptate fie în grup, fie individual. Interesul deosebit de mare manifestat la întâlnirea de anul trecut aproape ne obligă ca anul acesta să acordăm familiilor o atenție sporită și să asigurăm participarea cât mai multor familii de la diversele parohii.

8. Zi spirituală pentru personalul angajat în activități social-caritative

Anul trecut am organizat o întâlnire diecezană pentru angajații sociali, profesioniști și voluntari, care se află alături de cei nevoiași sub semnul iubirii cristice. De multe ori învăluți în anonimat, ei desfășoară activități social-caritative în mod altruist, descoperind chipul lui Cristos în cei suferinzi. În semn de apreciere a activității lor, vom organiza și în acest an o întâlnire la Oradea, la **21 noiembrie 2012**, oferindu-le posibilitatea de a se cunoaște mai bine unii pe alții sau chiar de a participa la elaborarea unui plan de colaborare. Sunt așteptate persoanele angajate în activități social-caritative, voluntari și profesioniști, în cadrul parohiei sau altor instituții.

9. Întâlnirea consilierilor și angajaților bisericești

Calificarea și conștiințiozitatea angajaților bisericești asigură eficacitatea vieții parohiale. Am văzut și până acum cât de mult apreciază aceștia atenția acordată lor, recunoașterea activităților desfășurate și cuvintele de apreciere și de laudă.

În cursul anului, ne vom strădui să le oferim preoților sprijin concret în consolidarea raporturilor lor cu angajații pentru a armoniza în mod eficient activitatea celor ce participă la viața comunitară.

Preoții sunt încurajați să implice angajații bisericești în eforturile de clădirea comunității. Pentru a sublinia acest aspect, invit din nou angajații bisericești din Dieceza de Oradea la o întâlnire în **10 noiembrie 2012**, la Palatul Episcopal, unde le vom oferi celor prezenți un program variat, în semn de recunoștință și de apreciere pentru strădaniile lor din cursul anului, îndemnându-i pentru continuarea activității conștiințioase în viitor.

Pentru realizarea celor de mai sus, contez pe participarea și sprijinul tuturor preoților. Mă bucură faptul, că foarte mulți credincioși laici ni s-au alăturat în organizarea programelor. Acest lucru trebuie să ne îndemne și mai tare pe noi, preoții, să susținem inițiativele care, la nivel local sau diecezan, vizează aprofundarea credinței. Sunt conștient de faptul că această activitate cere și sacrificii. Totuși, mi se pare important să subliniez că preotul are obligația de a aduce sacrificii pentru credincioși și pentru comunitatea bisericească încredințată lui. Să facem acest lucru cu inima curată și generozitate și să ne oferim strădaniile pentru mărirea lui Dumnezeu și mântuirea poporului său. Vă mulțumesc tuturor pentru sprijin și vă doresc multe bucurii spirituale în realizarea programelor noastre pastorale.

* * *

Nr. 319/2012

DELIMITĂRILE PAROHIILOR DIN ORADEA

Deoarece în ultimul timp, s-a discutat despre necesitatea clarificării delimitărilor parohiilor din Oradea, în scopul organizării mai eficiente a activității pastorale și ținând cont de cerințele actuale, am efectuat ajustările necesare, după care comunicăm noile delimitări parohiale care intră în vigoare de la data prezentei circulare.

La Oradea, există în prezent nouă parohii teritoriale și două parohii personale (cf. can. 518 CIC). Parohiile teritoriale sunt următoarele: Oradea-Catedrală, Oradea-Orașul Nou, Oradea-Olosig, Oradea-Velența, Oradea-Seleuș, Oradea-Ioșia, Oradea-Sfânta Ecaterina, Oradea-Sfântul Iosif și Episcopia Bihor. Sunt considerate parohii personale Biserica Oradea-Capucini, pentru credincioșii de limbă maternă maghiară și germană, respectiv Biserica Oradea-Cetate, pentru credincioșii de limbă maternă slovacă, fără să se excludă grija pastorală a credincioșilor de alte naționalități. În general, delimitările actuale ale parohiilor respectă delimitările istorice. Nu s-au efectuat modificări esențiale, ci numai ajustări acolo, unde au apărut situații noi în urma dezvoltării orașului. Delimitările parohiilor sunt următoarele:

I. ORADEA-CATEDRALĂ

Parohia se învecinează cu parohiile Oradea-Sf. Iosif, Oradea-Olosig, Oradea-Sf. Ecaterina și Episcopia Bihor, având următoarele delimitări:

La vest, șoseaua care duce spre comuna Borș și împrejurimile acesteia constituie brațul regional vestic al parohiei, practic toate construcțiile de pe ambele părți ale șoselei, în primul rând construcțiile industriale și comerciale. La intersecția dintre partea vestică a căii Borșului și centura care înconjoară orașul dinspre vest (strada Podului) se atinge cartierul de vest (Rogerius). Bulevardul Dacia reprezintă delimitarea de sud. Spre est, dincolo de intersecția dintre bulevardele Decebal și Dacia, delimitarea de sud este tot bulevardul Dacia, iar în prelungire capătul de sud al Parcului Petőfi. De la punctul de întâlnire dintre Parcul Petőfi și strada Republicii, delimitarea merge spre sud până la vechiul spital județean, la intersecția străzii Pasteur. De aici, spre nord-est, pe strada Pasteur (Spitalului), până la blocurile de pe partea stângă, dincolo de pasajul feroviar. Aici, linia de delimitare merge spre nord, astfel încât străzile laterale la est de strada Ecaterina Teodoroiu aparțin de Catedrală, iar străzile laterale la nord de strada Pasteur (Spitalului) aparțin de parohia Olosig. Astfel, linia de delimitare din strada Pasteur merge spre nord, la capetele estice ale străzilor J. Pannonius, L. Bleriot, V. Cârlova, iar apoi spre est, pe strada Culegătorilor, până la capătul orașului. La nord, linia de delimitare merge în direcția orașului pe străzile Piersicilor și Caișilor. Partea de sud-est a străzilor menționate aparține de Catedrală, iar partea de nord-vest aparține de parohia Sf. Iosif. Linia de delimitare pe strada Caișilor din nord ajunge la strada D. Anghel, apoi trece de podul feroviar, urmează strada Nes și ajunge la bulevardul Ștefan cel Mare. Strada Lacul Roșu reprezintă delimitarea de vest, apoi linia de delimitare pe strada Moldovei se îndreaptă spre vest și ajunge pe strada Transilvaniei. Aici, merge spre sud pe marginea de est a pieței Magnoliei, iar apoi pe Alea Rogerius, spre vest. Linia de delimitare atinge centura (strada Podului), unde se îndreaptă spre vest, până la sensul giratoriu care duce la terenul industrial. Aici, linia de delimitare paralelă cu șoseaua Borșului traversează terenul industrial până la capătul orașului.

II. ORADEA-ORAȘU NOU

Parohia se învecinează cu parohiile Oradea-Olosig, Oradea-Velența, Oradea-Seleuș și Oradea-Ioșia, având următoarele delimitări:

La nord, parohia este delimitată de râul Crișul Repede, între podurile de pe calea Decebal și Magheru. Linia de delimitare de est, de la podul de pe calea Magheru, spre sud, prin piața Independenței, pe calea Cantemir, merge spre sud până la podul de pe pârâul Peța. Pe strada Făgărașului, se îndreaptă spre vest, de-a lungul pârâului Peța, iar la nivelul străzii Țepes Vodă, la est de cimitirul Rulikowszky, prin strada Atelierelor ajunge la centura care înconjoară orașul dinspre sud. Păstrând direcția, ajungem pe terenul parțial construit dincolo de centură. Dinspre vest, teritoriul este delimitat de calea Aradului, în prelungire nord-estică calea Primăriei. Lângă biserica baptistă, linia de delimitare se

îndreaptă spre nord și continuă pe calea Decebal până la podul de pe râul Crișul Repede.

III. ORADEA-OLOSIG

Parohia se învecinează cu parohiile Oradea-Catedrală, Oradea-Velența, Oradea-Orașul Nou și Oradea-Sf. Ecaterina având următoarele delimitări:

La sud, parohia este delimitată de râul Crișul Repede, de la capătul de est al orașului până la podul de pe bulevardul Decebal. Aici, linia de delimitare se îndreaptă spre nord, pe calea Decebal, până la sensul giratoriu mare, unde se îndreaptă spre sud-est, pe bulevardul Dacia, apoi spre capătul de sud al Parcului Petőfi. Ajungând pe strada Republicii, la vechiul spital județean pe strada Pasteur (Spitalului), merge spre nord, iar după blocurile de pe partea stângă, dincolo de pasajul feroviar, se îndreaptă spre nord, astfel încât toate străzile laterale la nord strada Pasteur (Spitalului) aparțin de parohia Olosig. Linia de delimitare se poate imagina în prelungirea nord-estică a străzii Culegătorilor. Zona de deal a parohiei cuprinde așadar străzile Pasteur, Doja, Adevărului, Piatra Craiului și toate străzile laterale ale acestora.

IV. ORADEA-VELENȚA

Parohia se învecinează cu parohiile Oradea-Olosig, Oradea-Seleuș și Oradea-Orașul Nou având următoarele delimitări:

La nord, parohia este delimitată de râul Crișul Repede, de la capătul de est al orașului până la podul de pe bulevardul Magheru. Linia de delimitare vestică, de la podul de pe bulevardul Magheru, spre sud, prin piața Independenței, până la strada Cantemir, merge spre sud până la podul de pe pârâul Peța. Aici, mergând spre est, pârâul Peța reprezintă linia de delimitare sudică, iar apoi vestică, până la capătul orașului. În linii mari, parohia cuprinde Oradea Velența istorică și Cetatea, respectiv cartierul Eminescu.

V. ORADEA-SELEUȘ

Parohia se învecinează cu parohiile Oradea-Velența și Oradea-Orașul Nou având următoarele delimitări:

La est și la nord, parohia este delimitată de pârâul Peța. La capătul de vest al depozitului de tramvaie de pe dealul Salca, linia de delimitare merge pe strada Atelierelor și, în prelungirea directă a acesteia, pe centura care înconjoară orașul dinspre sud, până la capătul orașului. Parohia cuprinde zona Seleușului, cartierul Nufărul, noile parcuri rezidențiale situate pe șoselele ce duc spre cele două stațiuni termale (Băile 1 Mai și Băile Felix) și zona dealului Salca.

VI. ORADEA-IOȘIA

Parohia se învecinează cu parohiile Oradea-Sf. Ecaterina și Oradea-Orașul Nou având următoarele delimitări:

La est, parohia este delimitată de calea Aradului, în prelungire nordică, strada

Primăriei, iar după biserica baptistă, bulevardul Decebal. De la podul de pe bulevardul Decebal, linia de delimitare spre vest este linia Crișului Repede (strada Densușeanu), până la pod. De aici, linia de delimitare merge spre sud, de-a lungul căii ferate Arad, însă parohia include și teritoriile construite dincolo de linia de cale ferată (stația de cale ferată Oradea-Vest, strada Dosul Gării și împrejurimile acesteia). Linia de delimitare în direcție sudică merge până la drumul care duce spre Sântandrei. Parohia cuprinde și părțile construite între pârâul Peța și șoseaua Sântandrei, respectiv zonele situate la sud de șoseaua Sântandrei.

VII. ORADEA-SF. ECATERINA

Parohia se învecinează cu parohiile Oradea-Catedrală, Oradea-Olosig și Oradea-Ioșia având următoarele delimitări:

La sud, parohia este delimitată de râul Crișul Repede, între podul Decebal și podul de pe centură care înconjoară orașul dinspre vest (strada Densușeanu). Linia de delimitare merge spre nord, de la podul de pe centură, ajunge la bulevardul Dacia și se îndreaptă spre est. Aici, bulevardul Dacia constituie delimitarea de nord a parohiei. La sensul giratoriu aflat la intersecția bulevardelor Dacia și Decebal, linia de delimitare se îndreaptă spre sud și, pe bulevardul Decebal, ajunge din nou la Crișul Repede.

VIII. ORADEA-SF. IOSIF

Parohia se învecinează cu parohiile Oradea-Catedrală și Episcopia Bihor, având următoarele delimitări:

La vest, parohia este delimitată de o linie imaginară trasă spre sud, de la cimitirul din Episcopia Bihor, care ajunge la șosea la stațiile de benzină de după pasajul feroviar dublu situat pe drumul care duce spre Episcopia Bihor. De aici, linia de delimitare urmează șoseaua în direcția orașului, iar apoi spre sud-vest, urmând calea ferată Arad, merge pe centură (strada Podului), până la sensul giratoriu industrial, după care se îndreaptă spre est, pe Aleea Rogerius, ajunge la perimetrul de sud al Pieței Magnoliei. Aici, merge spre nord pe strada Transilvaniei, iar apoi pe strada Moldovei merge spre est și ajunge la strada Lacul Roșu. Îndreptându-se spre nord, strada Lacul Roșu reprezintă delimitarea de est, iar apoi traversează strada Ștefan cel Mare, urmând strada Nes și intersectând calea ferată, trece peste podul feroviar și ajunge pe strada D. Anghel, iar apoi pe străzile Caișilor și Piersicilor merge spre nord, până la hotarul orașului. Parohia cuprinde partea de vest a străzilor Caișilor și Piersicilor.

IX. EPISCOPIA BIHOR

Parohia se învecinează cu parohiile Oradea-Sf. Iosif și Oradea-Catedrală, având următoarele delimitări:

La sud, parohia este delimitată de calea ferată industrială care traversează terenul industrial, a cărei prelungire estică se leagă de calea ferată Arad. Aici,

delimitarea merge spre nord, de-a lungul căii ferate Arad și atinge drumul care duce spre Episcopia Bihor, care continuă spre vest, până la stațiile de benzină de după pasajele feroviare, de unde, printr-o linie imaginară, ajunge în partea de est a cimitirului din Episcopia Bihor. Parohia cuprinde așadar totalitatea fostei comune Episcopia Bihor.

X. ORADEA-CETATE (parohie personală)

Deservește credincioșii de limbă maternă slovacă din Oradea, fără să se excludă grija pastorală a credincioșilor de alte naționalități. Biserica este foarte semnificativă la nivel diecezan și necesită o atenție deosebită, fiind situată pe locul catedralei străvechi și în imediata apropiere a mormântului sfântului rege fondator Ladislau.

XI. ORADEA-BISERICA CAPUCINI (parohie personală)

Deservește credincioșii de limbă maternă română și germană din Oradea, fără să excludă grija pastorală a credincioșilor de alte naționalități.

Mențiune generală valabilă la citirea descrierilor acestor delimitări: în cazul în care liniile de delimitare între două parohii se constituie printr-o stradă sau un bulevard, o parte a acestora aparține unei parohii, iar cealaltă parte de cealaltă parohie, cf. orientării în teren!

Stabilirea delimitărilor parohiilor a ținut seama de următoarele **prevederi canonice și pastorale**:

- Prevederile relevante ale Codului Canonic:

„Fiecare dieceză sau oricare altă Biserică particulară să fie divizată în părți distincte sau parohii.”(Codul Canonic, can. 374, nr. 1). „Ca regulă generală, parohia să fie teritorială, adică să-i cuprindă pe toți credincioșii unui teritoriu precis; unde acest lucru este util, să fie constituite parohii personale, potrivit ritului, limbii și naționalității credincioșilor dintr-un teritoriu, ca și pe baza altor criterii precise.”(Codul Canonic, can. 518). „Parohia este o comunitate precisă de credincioși, constituită în mod stabil în cadrul Bisericii particulare, a cărei grijă pastorală, sub autoritatea Episcopului diecezan, este încredințată unui paroh în calitate de păstor propriu al ei.”(Codul Canonic, can. 515, nr. 1).

- Delimitările parohiilor asigură în înțelesul cel mai strict cadrul necesar pentru activitățile pastorale, activitățile administrative, organizarea și desfășurarea acestora, inclusiv evidența credincioșilor, astfel încât să se poată exercita grija pastorală.

- Trebuie să se menționeze separat canonul 530 CIC care se referă la sarcinile specifice ale parohului:

„Funcțiile încredințate în mod special parohului sunt următoarele:

1. Administrarea botezului; 2. Administrarea sacramentului Mirului celor care

se află în pericol de moarte, conform can. 883, nr. 3; 3. Administrarea Viaticului și a Ungerii bolnavilor, rămânând neschimbată dispoziția can. 1003, §§ 2 și 3 și împărțirea binecuvântării apostolice; 4. Asistența la căsătorii și binecuvântarea cununiilor; 5. Celebrarea înmormântărilor; 6. Binecuvântarea izvorului baptismal în timpul pascal, conducerea procesiunilor în afara bisericii, precum și binecuvântările solemne în afara bisericii; 7. Celebrarea în mod solemn a Euharistiei în zilele de duminică și în sărbătorile de poruncă.”

Informații practice importante legate de delimitarea parohiilor:

- De parohiile teritoriale aparțin credincioșii care locuiesc pe teritoriul din interiorul liniilor de delimitare stabilite și publicate. Aceștia se vor ține în evidență la propria parohie.
- De parohia personală aparțin credincioșii a căror limbă maternă nu este limba maghiară, conform parohiei instituite pentru limba respectivă. Aceștia se vor ține în evidență la aceste parohii.
- Credincioșii pot frecventa oricare biserică din oraș, dar se recomandă ca fiecare enoriaș să aibă contacte cu propria parohie și cu propriul paroh.
- Parohii se vor asigura ca, în conformitate cu cele cuprinse în canonul 530 CIC, credincioșii să beneficieze de grija pastorală completă.
- Pentru administrarea sacramentelor, credincioșii se vor adresa propriului paroh, care este prima persoană competentă pentru a satisface nevoile pastorale ale enoriașilor proprii. Acest lucru se referă nu numai la botez sau la cununie, ci și la vizitarea bolnavilor, înmormântare, respectiv alte devoțiuni și practici religioase.

- Parohul va accepta celebrarea botezurilor și căsătoriilor enoriașilor de la alte parohii numai dacă solicitanții au permisiunea parohului propriu. Se vor respecta prevederile canoanelor 857 și 1115 CIC.
- În ceea ce privește persoanele care solicită administrarea sacramentelor – botez sau căsătorie –, dar nu aparțin de parohie, parohul local îi va îndruma la propria lor parohie, unde parohul competent va îndeplini obligațiile canonice și administrative necesare, pe baza cărora poate elibera permisiunea administrării sacramentului în altă parohie. Prevederile canonice referitoare acestea, în afară de cele de până acum enunțate sunt: can.857 (locul botezului), can. 1066 și 1070 (examenul mirilor), can. 1115 (locul căsătoriei), can. 535 (registre parohiale), can. 877 și 1121 (registru de căsătorii)CIC.
- La cununarea credincioșilor care aparțin de alte parohii, preotul care oficiază cununia trebuie să dispună de împuternicirea necesară - delegația, care se va solicita de la parohul competent.
- Parohul va accepta pregătirea pentru prima împărtășanie și miruire a candidaților care aparțin de alte parohii numai dacă a stabilit acest lucru din timp cu parohul competent.

- Codul canonic prevede: „*credincioșii au obligația de a veni în sprijinul nevoilor Bisericii, pentru ca ea să aibă la dispoziție cele ce sunt necesare pentru*

cultul divin, pentru operele de apostolat și de caritate și pentru întreținerea demnă a slujitorilor săi.” (Codul Canonic, can. 222). Credincioșii își vor îndeplini aceste obligații la propria parohie (v. Ord. Circ VI/2011, Nr. 2366).

Conform delimitărilor parohiilor publicate și prevăzute prin prezenta, parohii orădeni vor **actualiza evidența credincioșilor** prin cartotecă, un sistem clasic de evidență care poate fi considerat util și în prezent.

Conform celor de mai sus, parohii sunt rugați să informeze credincioșii despre delimitările parohiilor, importanța acestora și să respecte prevederile și dispozițiile enumerate aici. Parohii vor prelua hărțile cu delimitările parohiilor de la Biroul Episcopal și vor afișa un exemplar în biroul parohial, într-un loc bine vizibil, iar un alt exemplar se va afișa la intrarea în biserică, pentru informarea credincioșilor.

* * *

Nr. 320/2012

VISITATIO CANONICA

Codul Canonic prevede: *„Episcopul este obligat să viziteze în fiecare an dieceza, în întregime sau parțial, astfel încât cel puțin o dată la cinci ani să viziteze întreaga dieceză în mod personal sau, dacă este împiedicat în mod legitim, fie prin Episcopul coadiutor sau prin Episcopul auxiliar, fie prin Vicarul general sau prin Vicarul episcopal, fie printr-un alt preot.”*(Codul Canonic, can. 396, nr. 1). Dorind să îndeplinesc această obligație, am prevăzut începerea *visitatio canonica* în acest an. Vizitele vor avea loc în lunile de primăvară și de toamnă, pentru ca în perioada de vară să pot celebra miruirile. Administrarea sacramentului sfântului mir nu este asociată de aceste vizite.

În primul semestru al anului 2012, doresc să vizitez parohiile din Protopopiatul de Oradea. Înaintea vizitei canonice, se vor completa formularele pregătite pentru această ocazie, iar angajații biroului episcopal vor vizita parohiile în vederea verificării situațiilor economice. Cu ocazia vizitei canonice, în afară de inspecția obișnuită cu această ocazie, doresc să mă întâlnesc cu membrii comunității bisericești, reprezentanții grupărilor bisericești, reprezentanții consiliului bisericesc, profesorii de religie, angajații, reprezentanții altor instituții. Pentru toate acestea, voi consacra două zile lucrătoare și o duminică pentru a putea vizita și bolnavi și pentru a celebra împreună sfânta liturghie.

Data exactă a vizitei canonice se va fixa separat cu fiecare paroh. Preoții sunt rugați să pregătească în mod adecvat comunitatea bisericească pentru vizita canonică, totodată evitându-se orice cheltuieli inutile.

Nr. 321/2012

VESPERĂ SOLEMNĂ ÎN CINSTEA FERICITULUI EPISCOP MARTIR SZILÁRD

Marti, **21 februarie, ora 17.30**, la Catedrala Romano-Catolică din Oradea se va celebra o vesperă solemnă în memoria Fericitului episcop martir Szilárd, cu participarea capitulului catedral. Toți preoții sunt invitați la această rugăciune și îndemnați în continuare să îngrijească și să promoveze devoțiunea episcopului nostru martir la parohiile lor. Cerându-i mijlocirea, să ne rugăm des cu credincioșii rugăciunea deja cunoscută:

Doamne, Dumnezeule, Fericitul episcop Szilárd Te-a preamărit prin viața și moartea sa de martir. Prin mijlocirea lui ajută-ne să-Ți rămânem întotdeauna fideli Ție și Bisericii Tale și la sfârșitul vieții noastre pământești să ajungem la Tine întru fericirea vieții celei veșnice, care viețuiești și domnești în toți vecii vecilor.

* * *

Nr. 322/2012

LITURGHIA CRISMEI

În Joia Mare, la **5 aprilie 2012, ora 10.00**, la Catedrala Romano-Catolică se va celebra liturgia crismei, cu sfințirea uleiurilor, unde va avea loc și reînnoirea făgăduințelor preoțești. Să ne străduim să participăm cu toții la această liturghie, când aducem mulțumire pentru marele har al vocației noastre și ne rugăm pentru întărirea comunității noastre preoțești. După sfânta liturghie, preoții și călugării sunt invitați la o agapă în sala festivă a Palatului Episcopal.

* * *

Nr. 323/2012

**SĂRBĂTOAREA SFÂNTULUI LADISLAU –
ZI DE PELERINAJ DIECEZAN**

Anul trecut, sărbătoarea Sfântului Ladislau, celebrată conform tradiției locale în cea de-a V-a duminică a Sfintelor Paști, a devenit zi de pelerinaj diecezan la Catedrala Romano-Catolică de Oradea. A fost un sentiment înălțător să întâmpinăm grupurile de pelerini sosite de la parohii și să celebrăm sfânta liturghie solemnă împreună cu credincioșii, cerând mijlocirea Sfântului Rege Ladislau pentru întreaga Dieceză de Oradea. Sunt sigur că sărbătorirea comună a fost prilej de întărire spirituală pentru mulți pelerini.

Tocmai de aceea, rog de pe acum parohii să transmită credincioșilor invitația mea și să îi încurajeze ca și în acest an să participe la pelerinajul diecezan.

Astfel, nu numai păstrăm tradițiile frumoase ale strămoșilor noștri, ci ne străduim să ne întărim credința și îi putem conduce și pe alții pe calea credinței. Totodată, putem beneficia și de indulgențele acordate cu aceste ocazii.

De aceea, rog insistent ca parohii să fixeze și în acest an orarul sfințelor liturghii astfel încât să poată participa împreună cu grupul lor de credincioși la sfânta liturghie solemnă care va avea loc la **6 mai 2012, orele 11.00**.

Preoții sunt rugați să le fie de ajutor credincioșilor în organizarea pelerinajului și să sprijine pe deplin această inițiativă care dorește să slujească reînnoirea spirituală a tuturor. Așteptăm cu mare drag toți preoții, călugării și credincioșii!

* * *

Nr. 324/2012

ANUNȚAREA ȘI PREGĂTIREA ADMINISTRĂRII MIRULUI

Preoții sunt rugați să anunțe administrarea sacramentului Sfântului Mir cel târziu până la **sfârșitul lunii februarie**, la Biroul Episcopal. Miruirea nu se va programa în ziua sărbătorii patronului bisericii, adică în sărbătoarea hramului bisericii. Slujba de miruire va începe cel târziu la ora 11.00, căci de multe ori sunt prevăzute celebrări și dupăamiaza.

În ceea ce privește vârsta celor care vor primi mirul, așa cum am specificat și anul trecut, deocamdată se va respecta vârsta minimă de 12 ani. Să se asigure posibilitatea de miruire și pentru persoanele care, deși sunt mai în vârstă, nu au primit încă sacramentul mirului.

Miruirea va fi precedată de o pregătire catehetică serioasă și corespunzătoare, care se va asigura și coordona în primul rând de către paroh. Să se profite și de ajutorul profesorilor de religie, al laicilor, ba chiar al părinților și nașilor. Cu aceștia din urmă să se organizeze întâlniri separate, în mai multe rânduri, în vederea pregătirii lor pentru acest eveniment sacramental. **Conform celor cuprinse în scrisoarea circulară V./2011 la numărul 1755, preoții sunt rugați să trimită la Biroul Episcopal lista celor care vor primi mirul, până la sfârșitul lunii februarie.**

La fel ca și până acum, tinerii care vor primi mirul, împreună cu părinții și nașii acestora, vor fi invitați la parohie cu cel puțin o jumătate de oră înainte de liturghia de miruire, pentru ca înainte de ceremonie să ne pregătim împreună pentru administrarea sacramentului.

Nr. 325/2012

MODIFICĂRI ÎN SENATUL PREOȚESC

În scrisoarea episcopală IV./2009, la numărul 1207 am prezentat lista membrilor Senatului Preoțesc. Între timp s-au produs următoarele modificări: Protopopiatul de Tinca este reprezentat de Pr. Gyenge Béla, paroh de Salonta, Protopopiatul de Săcuieni este reprezentat de Pr. Bodor Zoltán, paroh de Săcuieni, iar Protopopiatul de Șimleu Silvaniei este reprezentat de Pr. Petrișor Constantin, paroh de Șimleu Silvaniei. Pr. Jitaru Szél Antal, econom diecezan, rămâne membru al Senatului Preoțesc prin numire.

* * *

Nr. 326/2012

DESPRE ORDINELE CAVALEREȘTI

După ce mai multe dieceze învecinate au comunicat informații legate de ordinele cavaleriești, constatăm că și în Dieceza de Oradea se prezintă de mai multe ori astfel de grupări care afirmă că aparțin Bisericii Catolice. Atrag atenția preoților și credincioșilor asupra faptului că Secretariatul de Stat al Vaticanului oferă clarificări în acest domeniu într-o scrisoare anterioară.

Sfântul Scaun Apostolic recunoaște în mod oficial doar două ordine cavaleriești: Cavalerii de Malta și Cavalerii Sfântului Mormânt. Sfântul Scaun nu interzice existența altor ordine cavaleriești, însă acestea nu pot afirma despre sine că, în calitate de ordin cavaleresc, sunt organizații oficiale ale Bisericii Catolice.

Scrisoarea Sfântului Scaun mai sus menționată subliniază în mod distinct, că în bisericile catolice să nu se officieze investituri sau alte ceremonii a altor ordine cavaleriești, decât a celor două ordine recunoscute. Ordinele cavaleriești nerecunoscute în mod oficial, pot funcționa cu aprobarea episcopului local conform canoanelor 215, 300 și 312 din Codul Canonic.

Preoții sunt rugați să respecte cu strictețe instrucțiunile Sfântului Scaun și la programele bisericesti – mă refer în special la sfânta liturghie – să accepte prezența ordinele mai sus menționate dar și a altor grupări de acest tip, doar în limita în care această prezență nu afecteze în niciun fel demnitatea liturghiei și caracterul sacramental al acesteia.

Oradea, 7 februarie 2012.

† Ladislau m.p.
Episcop de Oradea